

avaluació educació primària

CURS 2011-2012

competència lingüística:

llengua catalana

instruccions

- Aquesta prova té tres parts:

A la primera part, has d'escoltar un dictat i has de completar els espais en blanc.

A la segona part, has de llegir atentament dos textos i respondre a unes preguntes sobre el que has llegit.

Has de respondre a les preguntes marcant una X a sobre de la resposta que consideris correcta. En altres, has d'escriure la resposta.

Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta. Si t'equivoques, pots ratllar la resposta equivocada i marcar clarament la nova resposta.

A la tercera part, has d'escriure un text sobre el tema que se't demana.

- Per fer la prova necessites un bolígraf.
- Tens 50 minuts per fer la prova.

DICTAT

Ara escoltaràs un text tres vegades. La primera és per entendre'l bé, la segona és per completar els espais en blanc i la tercera, per repassar el que has escrit.

Gràcies a les _____ arqueològiques sabem que fa
uns onze mil _____ algunes poblacions prehistòriques
van començar a _____ de viure de la cacera i la pesca,
i dels _____ i les plantes _____ que recollien,
a cultivar la terra i domesticar els animals. Van deixar de
ser _____ i de seguir els animals que _____ i
es van _____ a viure prop dels _____ on
_____ après a sembrar els _____ i els llegums.
Van començar a construir cases, van aprendre a fer objectes
de _____ i eines i estris nous, que els feien falta per
a les noves feines.

Cavall Fort, núm. 1149 (text adaptat)

0-1

a

0-1

b

0-1

c

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

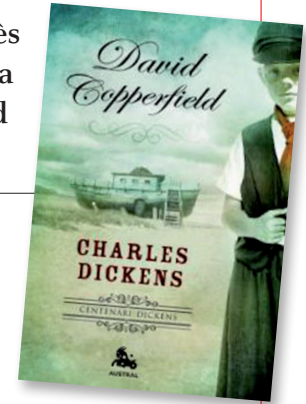
0-1

0-1

TEXT 1

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta.

Aquest any 2012 fa dos-cents anys que va néixer l'escriptor anglès Charles Dickens. A continuació, llegiràs un fragment de la seva novel·la titulada *David Copperfield*. El narrador, que es diu David Copperfield, parla d'una primavera en un poble de la costa.

Aquell any, Emilieta i jo ja no vam anar a passejar a la platja. Ella havia canviat força en poc més d'un any, perquè ja no era una nena, sinó que semblava una doneta. No era que jo no li agradés, però es reia de mi i em turmentava, i quan l'anava a buscar fugia cap a casa per un altre camí, i quan jo arribava la trobava a la porta rient.

Les millors estones eren quan ella seia tranquil·lament a cosir a la porta i jo als seus peus, li llegia. Avui em sembla que mai no he vist una tarda assolellada com aquelles tardes resplendents d'abril, que mai no he contemplat un cel com aquell, una aigua com aquella, uns vaixells com els d'aleshores fent vela més enllà de l'aire tot daurat.

Emilieta i jo vam arribar al poble a principis d'abril. El primer vespre després de la nostra arribada, el senyor Barkis va aparèixer com absent i amb un paquet de taronges. Com que no va fer cap comentari d'aquell paquet ni se'l va endur quan va marxar, vam suposar que se l'havia descuidat. Però Ham, que havia corregut per donar-l'hi, va tornar dient que era per a Peggotty. Després d'aquesta ocasió, va aparèixer cada vespre, exactament a la mateixa hora amb un paquetet que sempre posava darrere la porta, sense endur-se'l quan se n'anava. Aquestes mostres del seu afecte eren variades i excèntriques. Recordo entre elles uns peus de porc, un gran coixinet d'agulles, unes pomes, un parell d'arracades, algunes cebes espanyoles, una capsa de dòmino, un canari dins la seva gàbia i una cuixa de porc escabetxada.

La relació del senyor Barkis amb Peggotty era d'una mena tota peculiar. El senyor Barkis ben poques vegades deia alguna cosa, però seia vora el foc abstret, concentrat, i contemplava directament Peggotty, asseguda al seu davant. Una nit, inspirat per l'amor, va agafar d'una estrebada un bon tros de fil del cistell on ella els tenia, se'l va ficar a la butxaca i se'l va emportar. Després d'això, la seva gran delícia era treure'l de tard en tard i mirar-lo, embadalit, sense cap necessitat de dir res a ningú. Quan sortia amb Peggotty a fer una passejada, s'acomentava amb preguntar-li de tant en tant si estava bé, i recordo que de vegades, quan ja se n'havia anat, Peggotty es tirava el davantal damunt de la cara i reia durant mitja hora.

Charles Dickens, *David Copperfield* (text adaptat)

TEXT 1

1. En el primer paràgraf del text hi apareixen dos personatges. Qui són?

_____ i _____

2. Emilieta rebutja el seu enamorat perquè...

- a. té sentit de l'humor.
- b. ella s'ha fet gran.
- c. ell s'ha fet gran.
- d. no li agrada.

3. Quines són les millors estones que recorda el narrador?

- a. Quan ella cus i ell llegeix.
- b. Quan miren els vaixells fent vela.
- c. Quan tornen rient tots dos cap a casa.
- d. Quan ell i Emilieta passegen per la platja.

4. *Avui em sembla que mai no he vist una tarda assolellada com aquelles tardes resplendents d'abril, que mai no he contemplat un cel com aquell, una aigua com aquella, uns vaixells com els d'aleshores fent vela més enllà de l'aire tot daurat.*

Aquesta llarga frase vol dir que el narrador...

- a. pensava que les tardes eren millors que els matins.
- b. estava avorrit contemplant el paisatge.
- c. estava enamorat i per això veia les coses molt maques.
- d. lamentava no poder fer vela.

5. El narrador veu els vaixells...

- a. aturats a la platja.
- b. aturats per falta de vent.
- c. navegant a primera hora del matí.
- d. navegant a vela després del migdia.

TEXT 1

6. El text parla d'una *tarda assolellada*. Marca la paraula que **NO vulgui dir el mateix que l'adjectiu 'assolellada'.**

- a. Emboirada
- b. Lluminosa
- c. Clara
- d. Brillant

0-1

r

7. El senyor Barkis porta sempre un paquet i el deixa...

- a. al costat de Peggotty.
- b. al graó de l'escala.
- c. al darrere de la porta.
- d. a sota de la finestra.

0-1

s

8. Entre els regals del senyor Barkis a Peggoty predominen...

- a. els jocs.
- b. les joies.
- c. els animals.
- d. els aliments.

0-1

t

9. El text diu que la relació del senyor Barkis amb Peggotty era d'una mena *tota peculiar*.

Això vol dir que el senyor Barkis...

- a. era molt generós.
- b. era molt simpàtic.
- c. feia coses ben estranyes.
- d. es comportava amb normalitat.

0-1

u

TEXT 1

10. El senyor Barkis va agafar d'una estrebada un bon tros de fil del cistell on ella els tenia.

Què vol dir 'd'una estrebada'?

- a. A poc a poc
- b. Amb molta cura
- c. Sense fer soroll
- d. De manera brusca

11. El senyor Barkis va agafar d'una estrebada un bon tros de fil del cistell on ella els tenia.

El pronom subratllat fa referència...

- a. al cistell.
- b. al tros de fil.
- c. als estris de cosir.
- d. a tots els fils del cistell.

12. El senyor Barkis es mirava Peggotty embadalit. Això significa que se la mirava...

- a. desencantat.
- b. bocabadat.
- c. espantat.
- d. distret.

13. Al final del text, Peggotty es tirava el davantal al damunt de la cara i reia durant mitja hora.

Quina de les formes verbals següents **NO** vol dir el mateix que 'es tirava'?

- a. Es col·locava
- b. Es llançava
- c. S'apartava
- d. S'acostava

0-1

v

0-1

w

0-1

x

0-1

y

TEXT 1

14. A continuació, tens unes frases que s'identifiquen amb unes lletres (A, B, C, D). Segons el text, quin és l'ordre correcte en què passen els fets?

A.

El senyor Barkis
agafa fil del cistell
de Peggotty.

B.

El senyor Barkis
porta un paquet de
taronges.

C.

El senyor Barkis es
mira el fil embadalit
i sense dir res.

D.

Ham descobreix
que el paquet era
per a Peggotty.

- a. C → A → D → B
- b. D → B → C → A
- c. A → D → B → C
- d. B → D → A → C

15. Com definiries el senyor Barkis?

- a. Llest i avar
- b. Violent i tossut
- c. Tímid i generós
- d. Orgullós i decidit

16. Al text hi ha dues parelles. Quines són?

- a. El senyor Barkis i Emilieta, Peggotty i el narrador
- b. Emilieta i el narrador, el senyor Barkis i Peggotty
- c. Ham i Peggotty, el narrador i el senyor Barkis
- d. Peggotty i el senyor Barkis, Emilieta i Ham

17. Marca la millor opció per continuar la frase següent:

Els regals del senyor Barkis...

- a. sorprenien sempre perquè eren extravagants.
- b. sorprenien sempre com que eren extravagants.
- c. sorprenen sempre perquè eren extravagants.
- d. sorprendran sempre perquè eren extravagants.

0-1

z0-1

aa0-1

ab0-1

ac

TEXT 2

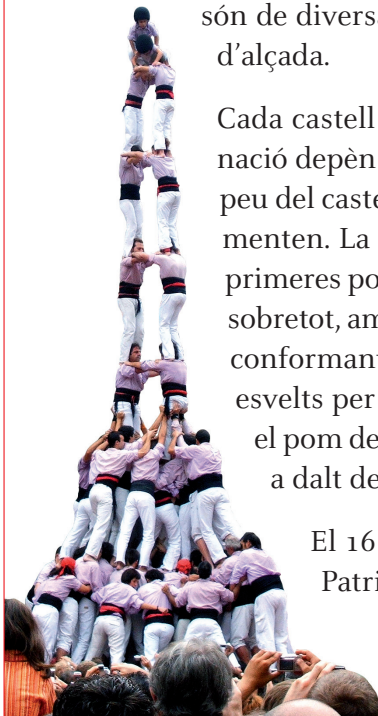
Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta.

ELS CASTELLS HUMANS

Els castells són les torres humanes que, des de fa més de dos-cents anys, es van començar a construir al Camp de Tarragona. Després es van estendre cap al Penedès, i durant el segle XX, per tot Catalunya. Així, es va fundar la primera colla casteller de Barcelona l'any 1969, i deu anys més tard a Terrassa van començar a aixecar castells, fins a arribar al boom de colles castelleres dels anys 90. Els castells es van estendre fins a la Catalunya Nord i les Illes Balears, i també van sorgir colles més lluny, com per exemple els Castellers de Lo Prado de Xile.

Els castells consisteixen en la construcció de torres humanes que simbolitzen altes edificacions. Els participants castellers es van col·locant a sobre de les espatlles dels altres fins a una determinada alçada. Els castellers s'organitzen en colles. Hi sol haver una colla per població, tot i que, sovint, trobem molts pobles i ciutats amb més d'una agrupació. En aquests casos la rivalitat està servida. Les actuacions castelleres es fan en determinades dates, diades especials anuals de sants o festes majors de pobles. Tanmateix, es fan convocatòries extraordinàries com ara els concursos de Tarragona, que se celebren cada dos anys.

Les construccions castelleres o castells són molt variats i a cada exhibició se'n pot veure un repertori molt ampli. Hi intervenen desenes o centenars de persones amb l'objectiu d'aixecar diferents construccions humanes, sense cap ajuda mecànica, que són de diversa complexitat i que poden arribar a tenir fins a deu pisos d'alçada.

Cada castell consta d'unes parts ben diferenciades, i la seva denominació depèn sempre de la combinació dels mateixos criteris. La base o peu del castell és tot el conjunt de castellers del primer pis que el fonamenten. La segona part és la que es considera el tronc del castell. Les primeres posicions del tronc demanen gent robusta, amb molta força i, sobretot, amb una gran capacitat de patiment. La resta de pisos els van conformant, de manera progressiva, castellers menys robustos i més esvelts per treure pes a la construcció. La part més alta del castell és el pom de dalt, que està format per la canalla. La criatura que s'enfila a dalt de tot del castell és anomenada enxaneta.

El 16 de novembre de 2010, la UNESCO va declarar els castells Patrimoni Cultural Immateral de la Humanitat.

Font: <http://www.lawebdelscastellers.com/>

TEXT 2

1. On es van començar a aixecar els castells humans?

- a. Al Penedès
- b. A Barcelona
- c. A Terrassa
- d. Al Camp de Tarragona

0-1

ad

2. A quin any es van començar a aixecar els castells a Terrassa?

- a. 1959
- b. 1969
- c. 1979
- d. 1990

0-1

ae

3. Quina de les afirmacions següents resumeix millor el primer paràgraf?

- a. Els castells als anys 90
- b. Els castells arreu del món
- c. Origen i expansió dels castells
- d. Construcció i estructura dels castells

0-1

af

4. Al text, la frase *la rivalitat està servida* vol dir que...

- a. una colla vol fer-ho més bé que les altres colles de la mateixa població.
- b. les colles de diferents poblacions actuen el mateix dia.
- c. els castells són construccions humanes molt creatives.
- d. les colles de la mateixa població mai no competeixen.

0-1

ag

5. Als castells hi *intervenen desenes o centenars de persones amb l'objectiu d'aixecar diferents construccions humanes.***Què vol dir 'intervenen'?**

- a. Preveuen
- b. Promocionen
- c. Intercedeixen
- d. Participen

0-1

ah

TEXT 2

6. Les persones que formen el tronc d'un castell han de ser robustes i amb capacitat de patiment perquè...

- a. no s'hi pot respirar bé.
- b. són molt grasses i pesen molt.
- c. estan estretes i tenen molta calor.
- d. han d'aguantar el pes del castell.

7. Quina d'aquestes paraules **NO podria substituir 'canalla' al text?**

- a. Nens
- b. Infants
- c. Malvats
- d. Petits

8. La criatura que fa d'inxaneta ha de ser...

- a. alta.
- b. gran.
- c. menuda.
- d. robusta.

9. A continuació, tens unes frases que s'identifiquen amb unes lletres (A, B, C, D). Segons el text, quin és l'ordre correcte en què passen els fets?

A.
Més tard arriben a la Catalunya Nord.

B.
Després arriben molt més lluny.

C.
Els castells s'estenen pel Penedès.

D.
L'any 1969 arriben a Barcelona.

- a. A → B → C → D
- b. C → D → A → B
- c. D → A → B → C
- d. A → D → C → B

TEXT 2

10. Aquest text...

- a. explica els beneficis de ser casteller.
- b. fa publicitat de les millors colles castelleres.
- c. anima la gent a participar en una colla castellera.
- d. dóna informació bàsica sobre els castells i les colles.

0-1

am

11. La fotografia que acompanya el text...

- a. mostra un castell.
- b. proporciona informació fonamental.
- c. presenta diverses formes de castells.
- d. ensenya com es comença a construir un castell.

0-1

an

12. Tria l'opció correcta per completar la frase:

Per ser un bon casteller es necessita constància, treball i esforç,
_____ confiança, solidaritat, compenetració i bona sort.

- a. tot i que
- b. però també
- c. encara que
- d. no obstant això

0-1

ao

13. Marca la millor opció per continuar la frase següent:

Si els castellers no tinguessin una gran confiança els uns en els altres...

- a. aixecarien el castell tots junts.
- b. aixecaran el castell tots junts.
- c. no han aixecat el castell tots junts.
- d. no podrien aixecar el castell tots junts.

0-1

ap

REDACCIÓ

Escriu un mínim de 10 línies. Si escrius menys línies no se't corregirà la redacció i es veurà afectada la teva puntuació. Fixa't bé en el que escrius i procura fer bona lletra. Una vegada hakis acabat, llegeix-ho de nou i corregeix el que convingui. Si ho necessites, pots demanar un full per fer un esborrany o un esquema.

Pensa en una excursió que hakis fet. Explica qui éreu, on vau anar, què vau fer, quin temps feia, etc. Si vols, pots escriure una excursió imaginària.

UNA EXCURSIÓ PEL BOSC

0-1-2

CA

0-1-2

L

0-1-2

O

0-1-2

M

0-1-2

AF